

**Одеський окружний
адміністративний суд**
65062, м. Одеса, вул. Фонтанська
дорога, 14

Заявник
ПІВДЕННО-ЦЕНТРАЛЬНЕ
МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ
З ПИТАНЬ ВИКОНАННЯ
КРИМІНАЛЬНИХ ПОКАРАНЬ
МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ
ел. пошта odessa@kvs.gov.ua
тел. 0487657410
адреса Україна, 65059, Одеська
обл., місто Одеса, Люстдорфська
дорога, будинок 9
ЄДРПОУ 45874496

Представник заявника
БЕЗМАЛЕНКО ВЕРОНІКА
ВОЛОДИМИРІВНА
ел. пошта
vebezmalenko@gmail.com
тел. 380955357937
адреса Україна, 65059, Одеська
обл., місто Одеса, Люстдорфська
дорога, будинок 9 Електронний
кабінет - наявний
РНОКПП 3819403041

Позивач
Ягунов Дмитро Вікторович
ел. пошта d.yagunov@gmail.com
тел. 380681767626
адреса Neue Aula, Raum 026,
Geschwister-Scholl-Platz, 72074,
Tubingen, Land Baden
Wuerttemberg, Germany
Електронний кабінет - наявний
РНОКПП 2875908479

Відповідач
Державна установа "Одеський
слідчий ізолятор"
ел. пошта
kantselyariya_ouvp21@ukr.net
тел. 380487664589
адреса 65059, Україна, Одеська

Справа № **420/9112/26**
Провадження № **П/420/9313/26**
Суддя

Відзив на позовну заяву

На адресу Управління 31.03.2026 року надійшла позовна заява від Ягунова Дмитра Вікторовича (далі – Позивач) до Державної установи «Одеський слідчий ізолятор» (далі – Відповідач 1) та Південно-Центрального міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції України (далі – Управління/Відповідач 2), в якій Позивач просить визнати протиправними відмови відповідачів у наданні публічної інформації за його запитами від 12.03.2026 та 13.03.2026 року, а також зобов'язати відповідачів надати зазначену інформацію у повному обсязі або надати обґрунтовану відповідь у разі відсутності окремих даних.

Ознайомившись з позовною заявою Ягунова Дмитра Вікторовича, Управління вважає її безпідставною та необґрунтованою, такою, що не підлягає задоволенню у зв'язку з наступним.

I. Щодо правової природи запитуваної інформації та відсутності обов'язку її створення

Відповідно до ч. 2 ст. 19 Конституції України, органи державної влади та їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Це фундаментальне правило зумовлює те, що будь-яке рішення Управління має бути законним, обґрунтованим, прийнятим з використанням повноважень з метою, з якою ці повноваження надано, та з дотриманням принципу рівності перед законом.

Центральним пунктом спору є тлумачення поняття «публічна інформація». Згідно зі статтею 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації», такою є лише та інформація, яка вже є відображеною та задокументованою будь-якими засобами та на будь-яких носіях. Управління підкреслює, що ключовою ознакою публічної інформації є її попередня фіксація. Тобто, на момент надходження запиту інформація вже має існувати як матеріалізований об'єкт. Запит Позивача охоплює дев'ять масштабних тематичних блоків, що стосуються діяльності установи за величезний хронологічний період — з 2010 по 2026 роки, включаючи ліміти наповнення, бюджетні показники, умови тримання, медичні дані, статистику смертності, застосування сили та кадрові питання.

Аналіз змісту запиту свідчить, що позивач визначає запитувану інформацію не через конкретні існуючі документи (наприклад, конкретний наказ чи звіт за певний квартал), а через узагальнені критерії. Управління зазначає, що запитувані відомості

в тому вигляді, в якому їх бажає отримати позивач (як цілісна, агрегована та систематизована статистична база за 16 років), у володінні розпорядника відсутні. Для задоволення запиту Управління мало б провести масштабну аналітичну та науково-дослідну роботу, що включає підняття архівних справ за півтора десятиліття, вивчення тисяч журналів обліку, рапортів та актів, їх подальше порівняння, узагальнення та формування нових таблиць. Публічна інформація — це «готовий продукт», а не результат наукового дослідження чи аналітичної обробки первинних документів розпорядником на замовлення запитувача.

З урахуванням положень статті 9 Конституція України та статті 17, частини п'ятої статті 19 Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини», практика Європейського суду з прав людини підлягає обов'язковому врахуванню судом при розгляді даної справи. У цьому аспекті слід звернути особливу увагу на справу *Magyar Helsinki Bizottsag v. Hungary* (заява № 18030/11). Велика Палата ЄСПЛ чітко встановила критерії, за якими відмова у наданні інформації може вважатися втручанням у право на свободу вираження поглядів. Одним із вирішальних критеріїв є те, чи є інформація **готовою та доступною** (*ready and available*). Суд наголосив, що надання інформації не повинно накладати на державні органи надмірного тягаря зі збирання та обробки даних.

Дана позиція повністю узгоджується з висновками Великої Палати Верховного Суду, викладеними у постановках від 25.06.2019 у справі № 9901/925/18 та від 10.12.2020 у справі № 9901/105/20. Суд підтвердив, що обов'язок розпорядника надавати інформацію не охоплює вжиття заходів для її створення. Таким чином, оскільки запит позивача фактично є вимогою провести статистичне дослідження за 16 років, він не підпадає під дію Закону № 2939-VI, а Управління надало правомірну та обґрунтовану відмову.

При прийнятті рішення щодо запиту Ягунова Д.В., Управління повною мірою реалізувало свої **дискреційні повноваження**.

Згідно з Рекомендаціями Комітету Міністрів Ради Європи № R(80)2, прийнятими 11.03.1980 на 316-й нараді, дискреційні повноваження — це повноваження, які адміністративний орган, приймаючи рішення, може здійснювати з певною свободою розсуду, тобто коли такий орган може обирати з кількох юридично допустимих рішень те, яке він вважає найкращим за таких обставин.

Відповідно до п. 7 ч.1 ст. 2 Закону України “Про адміністративну процедуру” дискреційне повноваження - це повноваження, надане адміністративному органу законом, обирати один із можливих варіантів рішення відповідно до закону та мети, з якою таке повноваження надано.

Відповідно до Методології проведення антикорупційної експертизи, затвердженої наказом Національного агентства з питань запобігання корупції від 18.05.2023 № 109/23, дискреційні повноваження визначаються як повноваження осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, що надають можливість на власний розсуд визначати повністю або частково зміст чи обсяг рішення, яке приймається органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, або обирати на власний розсуд один із кількох варіантів рішень, передбачених проектом акта, а також встановлювати строки, підстави та порядок прийняття рішень.

Верховний Суд у пункті 50 постанови від 15.12.2021 у справі № 1840/2970/18 вказав,

що дискреційне повноваження може полягати у виборі діяти чи не діяти, а якщо діяти, то у виборі варіанту рішення чи дії серед тих, що прямо або опосередковано закріплені у законі, причому такий вибір здійснюється без необхідності узгодження будь-ким. У цій же постанові (пункт 43) зазначено, що дискреція — це не обов'язок, а повноваження адміністративного органу, оскільки юридична концепція дискреції передбачає можливість вибору між альтернативними способами дій та/або бездіяльністю, тоді як прийняття лише одного конкретного рішення, передбаченого законодавством, є виконанням обов'язку, а не реалізацією дискреції.

У даному випадку Управління, провівши всебічний аналіз запиту, встановило, що надання відповіді за період з 2010 по 2026 роки за дев'ятьма тематичними блоками вимагало б відриву значної кількості персоналу від виконання їхніх безпосередніх службових обов'язків задля проведення багатотижневого архівного пошуку, аналізу та синтезу розпорошених даних. Враховуючи, що виконання такої масштабної аналітичної роботи фактично означає **створення нової інформації**, а не надання вже існуючої та задокументованої, Управління, діючи в межах своєї законної дискреції, дійшло обґрунтованого висновку про неможливість задоволення запиту. Таке рішення базується на тому, що запитувані відомості не є «готовою та доступною» інформацією, а їх підготовка поклала б на державний орган **надмірний тягар**, що прямо суперечить стандартам доступу до публічної інформації.

II. Щодо правомірного застосування практики ЄСПЛ (справа *Magyar Helsinki*)

Позивач у своїй позовній заяві безпідставно стверджує, що Управління маніпулятивно використало рішення Великої Палати ЄСПЛ у справі *Magyar Helsinki Bizottsag v. Hungary* від 08.11.2016 (заява № 18030/11). Проте Управління наголошує, що саме детальний аналіз правових позицій, викладених у цьому прецедентному рішенні, підтверджує законність та обґрунтованість нашої позиції щодо відмови у наданні інформації.

У пункті 169 зазначеного рішення Велика Палата ЄСПЛ встановила засадничий критерій для визначення меж обов'язку держави з надання інформації — це критерій «готовності та доступності» (*ready and available*) запитуваних відомостей. Суд чітко роз'яснив, що стаття 10 Конвенції накладає на державні органи обов'язок надати доступ до інформації лише тоді, коли вона вже є готовою і її надання не вимагає збирання додаткових даних, проведення нових досліджень або масштабної аналітичної обробки з боку розпорядника.

Важливо підкреслити, що за логікою ЄСПЛ, надання інформації не повинно накладати на державні органи надмірного тягара зі збирання та обробки даних. У випадку із запитом Позивача ми маємо справу саме з вимогою, що створює такий надмірний тягар. Запит стосується діяльності ДУ «Одеський слідчий ізолятор» за величезний часовий проміжок — 16 років (з 2010 по 2026 рр.) — та охоплює дев'ять розлогіх тематичних блоків: від бюджетних показників до статистики смертності та кадрових питань.

Вимоги Позивача фактично змушують Управління виконувати функції аналітичного центру або проводити науково-статистичне дослідження за півтора десятиліття, що виходить далеко за межі обов'язків розпорядника інформації, визначених як національним законодавством (Закон № 2939-VI), так і міжнародними стандартами.

Як підтвердила Велика Палата Верховного Суду, вжиття заходів для того, щоб

створити інформацію, якої у розпорядника немає (зокрема, через необхідність її синтезу та аналізу), не охоплюється поняттям доступу до публічної інформації. Таким чином, посилання на рішення *Magyar Helsinki* є абсолютно доречним, оскільки воно захищає орган влади від примусу до виконання інтелектуальної роботи, яка не передбачена законом як обов'язок розпорядника, та запобігає паралізації роботи установи через виконання надмірно обтяжливих запитів.

III. Щодо дотримання принципів Закону «Про адміністративну процедуру»

Для розуміння правомірності дій Управління необхідно враховувати його правовий статус. Південно-Центральне міжрегіональне управління з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції України є територіальним органом Міністерства юстиції України нижчого рівня, що утворене для реалізації повноважень Мін'юсту на території Кіровоградської, Миколаївської, Одеської та Херсонської областей. Відповідно до Положення про Управління та Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України», нашими основними завданнями є формування системи наглядових, соціальних та виховних заходів, забезпечення дотримання прав людини в установах виконання покарань та здійснення керівництва оперативно-службовою діяльністю підпорядкованих установ.

При розгляді запиту Позивача Управління керувалося не лише Законом № 2939-VI, а й Законом України «Про адміністративну процедуру», який встановлює засади діяльності адміністративних органів. Згідно зі ст. 8, 9, 10, 11 Закону «Про адміністративну процедуру», адміністративна процедура ґрунтується на принципах законності, відкритості, обґрунтованості, справедливості та добросовісності. Управління діяло максимально відкрито: отримавши запит, листом від 20 березня 2026 року продовжили строк розгляду до 20 робочих днів, що прямо передбачено ч. 4 ст. 20 Закону № 2939-VI. Це було зроблено саме для того, щоб ретельно проаналізувати можливість надання інформації та оцінити її наявність у документах за такий значний період. Той факт, що ми надали відмову, не свідчить про недобросовісність. Навпаки, одразу після детального аналізу технічних та кадрових ресурсів було встановлено неможливість формування такої статистики і відповідь було надано раніше (через 3 дні), що свідчить про ефективність роботи органу, а не про зловживання. Управління діяло оперативно, щоб не змушувати Позивача чекати повний строк, коли правова позиція про неможливість надання даних стала остаточно зрозумілою. Ми діяли в межах закону, забезпечуючи баланс між правом особи на інформацію та ефективним функціонуванням державного органу, як того вимагають принципи адміністративної процедури.

IV. Щодо відомчих наказів та форм звітності

Позивач у своїй заяві маніпулятивно стверджує, що оскільки існують форми статистичної звітності, то Управління зобов'язане надати йому готову статистику за 2010–2026 роки. Управління не вбачає правових підстав для застосування такого підходу. Справді, відомчі накази Міністерства юстиції України та Правила внутрішнього розпорядку слідчих ізоляторів зобов'язують установи вести облік та складати періодичну звітність (щомісячну, квартальну, річну). Однак існування звітів не означає існування порівняльного аналітичного звіту, який охоплює 16 років за специфічними критеріями позивача.

Обґрунтована неможливість виконання запиту полягає в наступному:

- 1. Зміна нормативної бази:** Протягом періоду з 2010 по 2026 роки

неодноразово змінювалися форми звітності, методологія збору даних та самі нормативно-правові акти, що регулюють діяльність ДКВС. Це робить неможливим механічне поєднання даних різних років у єдину таблицю без проведення глибокого фахового аналізу та кореляції показників, що і є створенням нової інформації.

2. **Терміни зберігання та ретроспективна цифровізація:** Позивач наголошує на масштабних етапах цифровізації, проте аналіз нормативних джерел свідчить про зворотне. Хоча **Закон України № 537-V від 2007 року** визначив основні засади розвитку інформаційного суспільства, а **Розпорядження КМУ № 653-р** затвердило план заходів, реальний стан справ у пенітенціарній системі на початку 2010-х років не передбачав системного електронного документообігу. Зокрема, урядова **Стратегія, схвалена Розпорядженням КМУ № 386-р від 15.05.2013**, офіційно констатувала, що станом на 2013 рік виконання попереднього плану заходів (від 2007 року) **не забезпечило створення умов для розвитку інформаційного суспільства**. У Стратегії прямо зазначено про **відсутність системного підходу до впровадження електронного документообігу та незабезпеченість постійного архівного зберігання електронних документів**. Більше того, цільові показники Стратегії передбачали переведення в електронну форму документів Національного архівного фонду на рівні лише **15% до 2015 року та 30% до 2020 року**. Таким чином, твердження Позивача, що дані починаючи з 2010 року можна «витягнути» з електронних систем, є юридично та технічно неспроможним, оскільки в цей період інформація створювалася переважно на паперових носіях, а системна цифровізація архівів навіть у 2020 році не мала бути повною. Більшість первинних документів того часу мають обмежений термін зберігання, після якого вони знищуються. Управління фізично не може володіти інформацією, носії якої відсутні, а єдиної бази даних, яка б інтегрувала паперові архіви 2010-х років із сучасними реєстрами, не існує.
3. **Обсяг та інтелектуальні зусилля:** Позивач вимагає дані за 9 блоками. Наприклад, питання 2.5 щодо калорійності раціону харчування за кожен рік або 3.2 щодо асортименту ліків за 16 років. Надання таких даних потребує вивчення тисяч архівних справ та відомостей. Згідно з п. 1 Постанови Пленуму ВАСУ № 10, інформація є публічною лише якщо вона може бути зібрана без значних інтелектуальних зусиль. Створення ретроспективного аналізу за 16 років безумовно вимагає таких зусиль, що виходить за межі доступу до публічної інформації.

Отже, твердження позивача, що цифровізація дозволяє надати ці дані і сам процес «є суто технічною дією, а не інтелектуальною аналітикою», є гіпотетичним і не відповідає реальному стану документообігу та архівного зберігання за минулі десятиліття.

V. Щодо відсутності у позивача порушеного права

Положеннями ст. [55 Конституції України](#) визначено, що кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб. Кожен має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати свої права та свободи від порушень і протиправних посягань.

Відповідно до ч. 1 ст. 2 КАСУ завданням адміністративного судочинства є

справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів у сфері публічно-правових відносин з метою ефективного захисту прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб від порушень з боку суб'єктів владних повноважень.

Згідно з п. 1, п. 2 ч. 1 ст. 4 КАСУ адміністративна справа - це переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір, у якому хоча б одна сторона здійснює публічно-владні управлінські функції, в тому числі на виконання делегованих повноважень, і спір виник у зв'язку із виконанням або невиконанням такою стороною зазначених функцій.

Відповідно до частини 1 статті 5 КАСУ кожна особа має право в порядку, встановленому цим Кодексом, звернутися до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень порушені її права, свободи або законні інтереси, і просити про їх захист.

Отже, підставою для звернення до суду з позовом є порушення прав, свобод та інтересів позивача рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень.

Щодо «порушеного права», за захистом якого особа може звертатися до суду, то за змістом Рішення Конституційного Суду України від 1 грудня 2004 року № 18-рп/2004 це поняття, яке вживається у низці законів України, має той самий зміст, що й поняття «охоронюваний законом інтерес». Щодо останнього, то в тому ж Рішенні Конституційний Суд України зазначив, що поняття «охоронюваний законом інтерес» означає правовий феномен, який: а) виходить за межі змісту суб'єктивного права; б) є самостійним об'єктом судового захисту та інших засобів правової охорони; в) має на меті задоволення усвідомлених індивідуальних і колективних потреб; г) не може суперечити Конституції і законам України, суспільним інтересам, загально визнаним принципам права; д) означає прагнення (не юридичну можливість) до користування у межах правового регулювання конкретним матеріальним та/або нематеріальним благом; е) розглядається як простий легітимний дозвіл, тобто такий, що не заборонений законом. Охоронюваний законом інтерес регулює ту сферу відносин, заглиблення в яку для суб'єктивного права законодавець вважає неможливим або недоцільним.

Неодмінною ознакою порушення права особи є зміна стану суб'єктивних прав та обов'язків особи, тобто припинення чи неможливість реалізації її права та/або виникнення додаткового обов'язку.

Таким чином, позивач на власний розсуд визначає, чи порушені його права рішеннями, дією або бездіяльністю суб'єкта владних повноважень. Водночас належний захист прав та інтересів особи можливий лише в разі існування спірних правовідносин, тобто в разі встановлення, що рішення, дія або бездіяльність протиправно породжують, змінюють або припиняють права та обов'язки у сфері публічно-правових відносин.

Виходячи з цього, Управління наголошує на відсутності суб'єктивного порушеного права у позивача. Для задоволення позову суд має встановити не лише факт протиправності дій органу, а й факт порушення цими діями конкретного права позивача. Відповідно до правової позиції викладеної у Постанові Пленуму Вищого адміністративного суду України від 29 вересня 2016 року "Про практику застосування адміністративними судами законодавства про доступ до публічної інформації" публічною є інформація, яка вже відображена або задокументована будь-

якими засобами та на будь-яких носіях. Вона включає всю інформацію, що перебуває у володінні суб'єктів владних повноважень, а також відомості щодо використання бюджетних коштів, виконання делегованих повноважень, інформацію від монополістів, дані про стан довкілля, надзвичайні події та іншу суспільно необхідну інформацію. Розпорядник інформації не зобов'язаний створювати нову інформацію у відповідь на запит. З огляду на це, запитувач може отримати доступ лише до такої інформації, яка вже існує на момент надходження запиту на інформацію.

У випадку позивача Ягунова Дмитра Вікторовича, відсутність порушеного права підтверджується тим, що запитуваний ним масив даних за 16-річний період (2010–2026 р.) за дев'ятьма тематичними блоками не відповідає правовим ознакам публічної інформації, оскільки не є заздалегідь зафіксованим і задокументованим результатом діяльності розпорядника. Позивач стверджує, що він діє як «сторожовий пес суспільства» та науковець. Проте статус науковця чи правозахисника не надає особі права ігнорувати законодавчі обмеження поняття «публічна інформація». Аналіз запиту свідчить, що позивач визначає інформацію не через конкретні документи, а через узагальнені критерії, що вимагають від органу проведення комплексного аналітичного дослідження та інтелектуальної праці зі створення нових даних, якими Управління у готовому вигляді не володіє.

Оскільки запитувані відомості не існують як задокументована інформація у розумінні ст. 1 Закону № 2939-VI, у позивача не виникло і не могло виникнути права на їх отримання через механізм цього Закону. Відмова Управління у проведенні науково-статистичного дослідження на користь позивача не є порушенням його права на доступ до інформації, оскільки розпорядник не зобов'язаний таку інформацію створювати. Управління, діючи в межах дискреції, оцінило запит і встановило, що він спрямований не на отримання публічної інформації, а на спонукання органу до інтелектуальної праці.

Згідно з принципами зазначеними у ч. 1 ст. 4 Закону «Про адміністративну процедуру», рішення Управління є обґрунтованим, оскільки спирається на фактичну відсутність запитуваного зведеного звіту. Якщо дії органу є законними та відповідають визначеній меті, вони не можуть призводити до порушення прав особи. Більш того, позивач не позбавлений права самостійно працювати в архівах з відкритими документами для збору необхідних йому даних, замість перекладання цієї роботи на державний орган. Відволікання фахівців Управління на проведення багатотижневого статистичного дослідження за 16 років на запит однієї особи становить надмірний тягар для бюджетної установи. Це суперечить принципу ефективності, оскільки паралізує виконання основних завдань органу. Публічний інтерес у цьому випадку має бути збалансований із можливістю органу виконувати свої прямі державні функції.

Таким чином, оскільки запитувана інформація не існувала на момент запиту як єдиний задокументований об'єкт, дії розпорядника щодо відмови у її наданні є юридично обґрунтованими, а право позивача на доступ до інформації — не порушеним, оскільки закон не гарантує право на отримання послуг з аналітичної обробки даних державним органом.

Так, підсумовуючи все вищезазначене, Управління діяло в межах повноважень, визначених Положенням про Міністерство юстиції України, Положенням про Державний департамент з питань виконання покарань, а також згідно з Законом України «Про Адміністративну процедуру» та Законом «Про доступ до публічної інформації». Ми забезпечуємо прозорість системи через публікацію

регулярних звітів, проте ми не маємо обов'язку виконувати за Позивача його наукову або правозахисну роботу щодо систематизації даних за минулі десятиліття.

На підставі викладеного, керуючись ст. 1, 13, 22 Закону України «Про доступ до публічної інформації», ст. 8-11 Закону «Про адміністративну процедуру» та ст. 162 КАС України,-

ПРОШУ:

1. У задоволенні позову Ягунова Дмитра Вікторовича до Південно-Центрального міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань Міністерства юстиції України - відмовити у повному обсязі.

Додатки:

1. Довіреність на БЕЗМАЛЕНКО ВЕРОНІКА ВОЛОДИМИРІВНА.pdf.
2. Довіреність на БУДНИЦЬКИЙ КИРИЛО ВІТАЛІЙОВИЧ.pdf.
3. Виписка з ЄДР.pdf.
4. Відповідь на запит.pdf.
5. Запит перший від ягунова.pdf.
6. Запит Ягунова _1.pdf.

24.04.2026, **БЕЗМАЛЕНКО ВЕРОНІКА ВОЛОДИМИРІВНА**